

BESZÁMOLÓ

a lakóhelyi környezet állapotáról

Tisztelt Képviselőtestület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 51. § (3) bek. alapján jelen előterjesztésben kívánom ismertetni városunk környezeti állapotának helyzetét.

1.) A levegőminőség állapota

Településünk rendezési tervének környezetvédelmi fejezete is tartalmazza a levegőminőség állapotát. Az kiegészítésként ismertetem áttekintés céljából városunk légszennyezettségi helyzetét:

A környezeti levegő minősége

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet Berhidát a (Veszprém – Székesfehérvár tengelybe tartozó településként) a 4. zónába sorolta. A kapcsolódó rendeletek értelmében a 4. zónához tartozó településeken az alábbi emissziós koncentráció értékek jellemzők:

- Szilárd részecske 30-40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (egészségügyi határérték: 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- SO₂ 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ alatt
- NO_x (mint NO₂) 40-50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (egészségügyi határérték: 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- CO 2,5 mg/m^3 alatt
- Benzol 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ alatt.

A településen mintavevő hely található Peremartongyártelep, Ibolya u. 2. alatt. A mintavevő helyen csak a NO₂ koncentrációját mérik. Az erre vonatkozó adatok, a zöldhatóság tájékoztatása szerint – nem nyilvánosak, külön hivatalosan lekérhetők. A májusi közmeghallgatás időpontjára remélhetőleg rendelkezni fogunk ezekkel az információkkal, melyek alapján a beszámolót kiegészítjük. A településhez legközelebb lévő – nyilvános adatokat szolgáltató mérőállomáson folyamatos, több komponensre is kiterjedő mérés történik, mely adatokat az alábbiakban mutatjuk be.

		Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat Várpalota - Szent István út - Honvéd u. 2013-10-01 - 2013-12-31					
dátum	SO2 (ug/m3)	NO2 (ug/m3)	NOx (ug/m3)	Ózon (ug/m3)	PM10 (ug/m3)	CO (ug/m3)	NO (ug/m3)
2013-10-01	7.7	12.01	16.51	13.75	9.84	905.95	2.94
2013-10-02	8.47	12.17	19.85	13.65	9.06	934.37	4.54
2013-10-03	8.27	23.9	48.89	13.53	8.94	1056.25	16.3
2013-10-04	9.89	28.64	59.07	13.53	15.65	1310.76	19.85
2013-10-05	8.42	28.09	52.56	13.59	13.87	1144.52	15.96

2013-10-06	39.04	30.55	60.22	13.6	17.13	1242.71	19.35
2013-10-07	7.18	34.64	71.39	13.56	16.54	1193.9	23.97
2013-10-08	12.23	35.15	59.19	13.58	21.65	1269.4	15.68
2013-10-09	2.84	37.52	73.67	13.65	29.48	1353.94	23.58
2013-10-10	Nincs adat	35.74	91.17	13.74	29.61	1227.85	35.44
2013-10-11	2.47	32.49	78.08	13.73	25.13	1211.44	29.73
2013-10-12	Nincs adat	25.3	49.26	13.64	17.31	1149.1	15.63
2013-10-13	1.74	17.12	31.18	13.6	6.25	1066.68	9.17
2013-10-14	3.15	30.19	Nincs adat	13.61	18.66	1270.84	30.19
2013-10-15	2.64	23.99	55.07	13.69	16.95	1317.06	17.47
2013-10-16	5.92	13.12	18.76	13.75	9.24	1032.97	3.68
2013-10-17	6.52	15.3	24.72	13.65	9.66	1231.02	6.14
2013-10-18	15.87	14.76	Nincs adat	38.61	7.18	821.8	11.52
2013-10-19	6.96	28.11	68.66	26.32	12.31	468.14	26.45
2013-10-20	5.54	20.05	31.71	32.23	20.15	521.52	7.61
2013-10-21	3.42	39.14	104.59	22.07	20.89	631.84	42.69
2013-10-22	4.84	32.87	103.58	15.97	18.27	524.84	46.12
2013-10-23	1.8	18.57	39.5	40.72	9.27	268.52	13.65
2013-10-24	4.38	31.93	71.29	23.77	15.64	435.92	25.68
2013-10-25	2.94	29.61	Nincs adat	25.49	17.81	482.65	26.09
2013-10-26	4.63	23.88	58.94	25.19	18.56	513.77	22.87
2013-10-27	6.86	22.58	53.87	20.07	14.2	476.06	20.41
2013-10-28	3.51	27.93	58.81	24.57	13.48	432.09	20.14
2013-10-29	7.57	19.14	43.59	28.14	11.68	351.07	15.95
2013-10-30	7.29	7.99	9.09	45.82	5.62	245.38	Nincs adat
2013-10-31	7.31	29.8	69.78	28.33	12.45	597.89	26.07
2013-11-01	13.22	35.31	67.26	24.55	26.95	804.89	20.84
2013-11-02	7.21	24.56	51.11	21.57	27.88	650.06	17.32
2013-11-03	4.79	16.04	36.53	35	8.99	451.49	13.36
2013-11-04	7.7	24.8	57.9	28.84	11.6	517.59	21.59
2013-11-05	5.09	13.16	20.24	27.07	7.41	390.21	4.62
2013-11-06	8.17	18.1	42.67	34.09	6.98	475.54	16.02
2013-11-07	9.85	22.9	40.6	33.59	16.4	745.2	12.52
2013-11-08	5.24	33.58	85.67	13.1	30.03	1080.78	33.98
2013-11-09	6.19	13.92	23.42	29.06	9.08	516.06	6.2
2013-11-10	6.91	21.21	43.02	32.07	8.6	548.49	14.23
2013-11-11	7.33	8.2	9.07	36.38	5.1	398.69	Nincs adat
2013-11-12	12.16	20.54	42.18	29.1	16.84	797.97	14.75
2013-11-13	7.93	20.48	24.35	15.47	15.26	551.02	2.64
2013-11-14	6.3	29.08	Nincs adat	20.8	12.35	696.91	30.65
2013-11-15	9.25	29.78	64.86	17.64	20.21	854.95	22.88
2013-11-16	8.69	33.56	93.53	12.95	31.25	1343.17	39.11

2013-11-17	5.04	28.84	93.98	11.51	32.82	1231.55	42.49
2013-11-18	6.48	31.36	84.57	11.49	25.38	884.91	34.7
2013-11-19	7.28	28.1	74.42	12.6	24.69	788.08	30.21
2013-11-20	6.93	25.06	58.17	11.32	15.53	752.48	21.6
2013-11-21	6.76	32.34	91.19	4.23	15.2	1035.32	47.34
2013-11-22	5.57	33.31	84.9	14.88	17	851.58	33.65
2013-11-23	6.49	21.18	44.08	29.71	10.45	701.42	14.94
2013-11-24	6.9	17.15	34.43	23.88	8.98	822.06	11.27
2013-11-25	8.78	5.08	5.78	48.5	3.98	436.4	Nincs adat
2013-11-26	7.61	8.8	10.21	37.72	6.19	517.66	Nincs adat
2013-11-27	11.34	11.43	14.58	36.8	10.4	611.73	2.05
2013-11-28	9.91	23.65	52.28	33.86	10.77	798.45	18.67
2013-11-29	10.86	19.95	34.38	36.66	10.54	875.86	9.42
2013-11-30	12.12	30.45	65.78	22.19	23.72	1207.01	23.05
2013-12-01	10.25	23.21	45.94	27.89	19.7	1137.5	14.82
2013-12-02	9.01	11.85	15.69	36.52	8.63	671.76	2.51
2013-12-03	17.65	35.66	86.85	20.56	27.07	1525.86	33.39
2013-12-04	6.51	34.09	90.98	8.72	27.45	1324.27	37.11
2013-12-05	5.64	25.62	47.65	21.97	15.71	936.01	14.37
2013-12-06	5.87	12	18.19	46.83	6.96	685.78	4.04
2013-12-07	9.41	6.94	9.36	56.15	5.22	620.55	1.58
2013-12-08	8.09	20.39	39.38	35.44	11.62	1009.83	12.39
2013-12-09	4.73	21.35	38.05	36.34	9.93	884.94	10.89
2013-12-10	13.38	23.57	43.08	25.37	18.5	1216.96	12.73
2013-12-11	8.54	42.07	117.59	13.28	24.91	1361.72	48.28
2013-12-12	8.53	37.94	115.42	11.11	27.85	1335.68	49.74
2013-12-13	4.49	24.91	64.21	10.54	14.66	1128.28	24.04
2013-12-14	5.47	23.9	59.67	14.73	12.15	1119.72	23.33
2013-12-15	7.78	26.14	48.56	12.57	20.65	1372	19.03
2013-12-16	3.07	27.51	76.65	13.66	22.32	1309.58	32.05
2013-12-17	3.29	23.16	60.16	23.14	13.14	1143.38	24.14
2013-12-18	4.73	23.46	61.48	22.67	12.21	1003	26.5
2013-12-19	12.98	20.51	48.94	21.16	18.34	1070.02	18.54
2013-12-20	10.59	28.75	75.83	10.96	26.23	1389.09	36.7
2013-12-21	7.92	37.89	103.39	11.47	38.89	2028.47	42.72
2013-12-22	3.18	25.43	65.39	5.11	30.52	1477.26	26.06
2013-12-23	4.33	31.81	101.42	5.63	40.33	1737.65	45.41
2013-12-24	6.84	28.86	61.06	13.7	40.11	1966.31	21.01
2013-12-25	7.65	22.83	40.97	31.98	17.99	1183.96	11.84
2013-12-26	8.13	22.44	47.11	19.7	20.73	1185.2	16.09
2013-12-27	9.92	16.73	23.31	22.27	20.93	1345.73	4.29
2013-12-28	5.62	25.35	74.3	7.82	26.02	1494.05	31.93

2013-12-29	5.05	19.68	50.27	20.72	15.9	1305.08	19.96
2013-12-30	5.51	9.87	13	42.11	7.39	920.62	2.04
2013-12-31	8.01	23.47	67.42	13.98	20.98	1314.33	28.66

Az országos program keretében az ipari katasztrófával veszélyeztetett településeken a Mol-ARI rendszer keretében kiépítésre került beszéd sugárzására is alkalmas 10 darab sziréna és 2 darab automata mérőállomás (1 Berhidán, 1 Peremartongyártelepen). A rendszer központilag vezérelt és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság üzemelteti. Minden hónap első hétfőjén a rendszer ellenőrzése céljából sziréna próba történik.

Légszennyező források

A levegő minőségét leginkább az átmenő közúti forgalom befolyásolja. A település a Veszprém-Szabadbattyán, Várpalota-Lepsény útvonalak találkozásánál fekszik, a rajta átmenő forgalom igen nagy. A környező vegyi és más ipari üzemek nyersanyagait és késztermékeit szállítják, valamint a környező útépitésekhez a vilonyai murvabányából nagy mennyiségű murvaszállítás folyik. A szállítás üteme nem csökken, mivel újabb útépitések várhatók.

Jó hír, hogy a Veszprém-Szabadbattyán önkormányzati út a 72-es út litéri elágazásától a Peremarton Gyártelep vasúti átjáróig terjedő szakasza teljes felújításra került.

A további szakasz felújításával jelentősen csökkenne a belterületi szakaszon a zajterhelés.

A közlekedésből eredő NO_x koncentráció:

- a 7202 sz. út (Veszprém-Szabadbattyán) esetében az út padkától számított 2,6 m-en belül,
- a 7207 sz. út (Várpalota-Lepsény) esetében az út padkától 2,5 m-en belül éri el az egészségügyi határértéket.

A közúti közlekedésen kívül az ipari övezetben működő üzemek kibocsátása jelentős. A településen a következő adatok jellemzők:

- Bejelentett pontforrások száma a településen: 29 db,
- Üzemelő pontforrások száma a településen: 22 db,

Az elmúlt évben nem került légszennyezési bírság kiszabásra.

A peremartongyártelepi iparterületen visszamaradt vegyipari szennyezőanyagok állami kármentesítési program keretében történő elszállítása folytatódik a kijelölt lerakóhelyre. A szállítás a kiépítésre került új bekötőúton történik, így a szállítások nem zavarják a lakótelep nyugalmát.

Megkezdődött a kármentesítési program II. ütemének munkálatai is. A munkák elvégzésével megszűnik az ivóvíz bázis elszennyeződésének veszélye is .

A felsorolt szennyező hatások (közlekedés, környező iparterületek kibocsátása) ellenére a város levegőjének minősége jó, az egyes komponensek koncentrációja határérték alatti. Problémát a környező iparterületekről időnként érkező bűzhatás okoz.

A szélsőséges időjárás következménye, hogy a magas szállópor koncentráció miatt az elmúlt évben Várpalota és Kistérsége területén többször is szmogriadót kellett elrendelni.

A téli időszakban a lakóterületen átmeneti romlás tapasztalható, mert sok háztartásban visszatértek a gáz drágulása miatt a hagyományos fűtési módra, elégetve a háztartási hulladék egy részét is. A többi évszakban javult a levegőminőség állapota, mivel a belterület közelében tilos a tarlóégetés. A belterületi avar és kerti hulladék nyílttéri égetését a 12/2012. (VI.29) önkormányzati rendelet szabályozza.

Remélhetőleg csökken a tavaszi és őszi égetések száma, mivel a hulladékudvar mellett kijelölt területre a lakosság ingyen elhelyezheti a fanyesedéket és lombhulladékot, valamint a kommunális hulladék szállítását végző Vertikál Zrt. is elszállítja a tájékoztatójukban közölt feltételek mellett.

Az iparterületen működő gazdasági egységek légtéri kibocsátásának vizsgálatát a Környezetvédelmi Felügyelőség végzi.

2.) A vízminőség állapota

Berhida a fokozottan érzékeny vízbázist üzemeltető települések közé, a B1/1 kategóriába tartozik.

A lakosság megfelelő minőségű ivóvízellátása a település közigazgatási területén megoldott. A vízellátásban fennakadás nem volt, ivóvíz-korlátozást nem kellett bevezetni. Az ivóvíz minőségével kapcsolatos részletes adatok a Bakony-Karszt honlapján megtalálhatók.

Sajnos Peremartongyártelepen a gyárterületen üzemelő kutak vízminősége tovább romlott. Már csak egy kút üzemel, így egyre nagyobb veszélybe kerül az iparterület vízellátása. Peremartongyártelep lakótelep ivóvízhálózata a berhidai ivóvízhálózattal össze lett kapcsolva. Azóta a lakosság jó minőségű ivóvizet kap. Az iparterületen lévő vízbázis (kutak, vízhálózat, víztorony) tulajdonosa a Bakonykarszt Zrt. A kutak területén van még a Peremartoni Vegyipari Vállalat felszámolása következtében visszamaradt több ezer köbméter különböző vegyi anyagokkal szennyezett talajfelszín. A kármentesítés I. ütemének munkái az elmúlt évben megkezdődtek.

A településen szolgáltatott ivóvíz minősége az elmúlt időszakban nem változott.

A mérési eredmények alapján a vízminőség a víz keménységét leszámítva jó minőségű.

Belterületi vízrendezés, csapadékvizek

A település a Veszprémi-Séd vízfolyás vízgyűjtő területén van. A vízfolyás kezelője a KDT Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. A vízfolyás a csapadékvizek befogadója is egyben.

Jó hír, hogy az elmúlt évben megkezdődött a Séd-patakban lerakódott ipari szennyeződés eltávolítása, valamint a patak mederkostrása.

Ebben az évben folytatódik a patakpart Királyszentistvántól – Ősi-ig terjedő szakaszának tereprendezése, fásítása, mederburkolása a hidak mellett. A Malom-csatorna mederrendezési munkáinak befejezése 2014. II. félévében várható.

A település nagyobb hányada a vízfolyás bal partján helyezkedik el, a felszín csaknem egyenletes esést mutat a vízfolyás felé. A patak irányára merőlegesen haladó főutak képezik a csapadék elvezető rendszer gerincét, ezek mellett épültek ki a főgyűjtő árkok, melyek 4 ponton torkollnak a Veszprémi Sédbe.

A csapadékvíz elvezető rendszer állapota változó. A központi területeken a csatornák zártak vagy burkolt medrűek, ezek nagy része a közelmúltban épült ki, műszaki állapotuk megfelelő. A rendszer további részein nyílt földmedrű árkok vannak. Ezek műszaki állapota, kiépítettsége, valamint fenntartottsága nem kielégítő. A kapubejárók alatti átereszek fenékszintje és keresztmetszete több esetben kifogásolható.

A meglévő belterületi vízrendezési tanulmányterv alapján tovább kell folytatni a csapadékvíz elvezető árkok kiépítését. Ez a közfoglalkoztatás keretében is ütemezhető. A belvízveszély elkerülése érdekében megkezdődött a Cinca-patak medertisztítási munkája. Jó hír, hogy a Kis-tó és környékének kultúrparkká történő kiépítése 2013 évben befejeződött.

3.) Szennyvíztisztítás

A város területén a kommunális szennyvíz-tisztítás megoldott.

Papkeszi mellett Csajág és Küngös települések szennyvize is a berhidai szennyvíztisztítóba kerül.

A Kiskovácsi utcai szennyvíz szag az üzemeltető időszakosan előforduló műszaki problémái miatt fordult elő. Az elmúlt évben a rendszer üzembiztossá tétele nagyrészt megoldódott, de még időnként előfordul üzemzavar. A szennyvíztisztító telep bővítése és korszerűsítése szükséges.

4.) Hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás

Települési hulladékok, köztisztaság

A hulladékokat keletkezésük helye, illetve összetételük alapján több csoportba sorolhatjuk.

1.) A települési szilárd hulladék begyűjtését a Vertikál Zrt. végzi. A településről a lakossági hulladékot a kihelyezett szabványosított gyűjtő-edényekből hetente szállítják el. A közszolgáltatás a település lakott területein teljes. Az összegyűjtött nem veszélyes települési szilárd hulladékot a polgárdi hulladéklerakóban helyezik el.

A begyűjtött hulladékok nagyobb része a rendszeres begyűjtésből származik, de jelentős mennyiségek kerültek összegyűjtésre konténerekben is.

Berhida város területén a Vertikál Rt. kezelésében működik hulladékudvar (042/14 hrsz.-ú terület). A hulladékudvarban jelenleg csak szelektíven gyűjtött csomagolási hulladékok átvétele folyik.

A korábbi települési hulladéklerakó (huszárbánya) rekultiválása része a társulási pályázatnak, amelyet kedvezően bíráltak el, és a terület rekultivációja megtörtént.

Termelési és veszélyes hulladékok

A településen működő vállalkozások közül 19 rendelkezik az előírt telephelyengedéllyel. A telepengedélyezési eljárás hatáskörileg újból helyben történik.

Az állati tetemek elhelyezése a 042/15 hrsz.-ú (volt „huszárbánya”) területén gyűjtőkonténerekben lehetséges. Sajnos a konténereket és a kerítést rendszeresen megrongálják. Mivel a döngkút működésének jogszabályi feltételeit nem tudjuk teljesíteni, a közeljövőben meg kell szüntetni, és ezt a feladatot szolgáltatás megrendelésével fogjuk tudni ellátni ezt követően.

Fentiek alapján a településen a hulladékok begyűjtése, szállítása megoldott. Az elhagyott hulladékok felszámolása a tulajdonos, közterületen az Önkormányzat feladata. További nagy gondot jelent a belterületen a lomiból felhalmozott hulladékok elhelyezése. A közterületek kamerás megfigyelésének bővítésével csökkent az illegális hulladék elhelyezés, a közterületi rongálás és nem utolsósorban a zártkerti betörések száma.

5.) Zajterhelés

A település zajterhelését leginkább a városon átmenő közúti forgalom zaja okozza. Az alábbiakban bemutatjuk a közúti közlekedésből eredő az adott út és időszakaszokhoz tartozó hangnyomásszinteket (továbbiakban zajterhelés).

Útszakasz	Beépítés jellege	Nappali zajterhelés, dB	Határérték nappal, dB	Éjszakai zajterhelés, dB	Határérték éjjel, dB
7202	laza kertvárosias	63,23	60,0	56,07	50,0
7207	laza kertvárosias	65,25	60,0	58,41	50,0

A zajterhelés várható mértéke szinte minden esetben meghaladja a határértéket. Zajvédelmi létesítmény tervezése ezért minden építési tevékenységnél szükséges. A megengedett zajérték csak a forgalom csökkentésével lenne betartható.

Nagyobb gondot kell fordítani a város belterületén található főközlekedési utak javítására (kátyúzás, csatorna-fedlapok szintre emelése), mivel ezzel is csökkenthető a zajhatás.

Gondot okoz ennek végrehajtása, ugyanis a fő közlekedési utak (7202 sz. út Veszprém-Szabadbattyán 7207 sz. út Várpalota-Lepsény) nem önkormányzati tulajdonban vannak.

Összességében a környezeti állapot értékelése alapján megállapítható, hogy településünk a közepesen szennyezett területek közé sorolható. Lakókörnyezetünk szépítését, jobbá tételét az önkormányzat csak a településen élők és a civil szervezetek aktív közreműködésével tudja megvalósítani.

Berhida, 2014. március 6.

Punk József
műszaki és környezetvédelmi ügyintéző